

Kuntalaisaloite karjalanpaistin palauttamisesta koulun ruokalistalle

Hyvinvointilautakunta 04.04.2023 § 49
193/00.02.00.04/2023

Valmistelija

Ruokahuoltopäällikkö

Lieksan kaupungille 20. maaliskuuta saapuneessa kuntalaisaloitteessa pyydetään karjalanpaistin palauttamista koulujen ruokalistalle. Aloitteessa mainitaan, että karjalanpaisti on täyttävää ja ravitsevaa ruokaa.

Hyvinvointilautakunnan vastaus kuntalaisaloitteeseen:

Vuoden 2020 lopussa oli jo selkeästi näkyvissä elintarvikehintojen korotuspaineita ja hankintatoimen hankinta-asiantuntijan 19.8.2022 tekemän arvion mukaan elintarvikkeiden osalta arviolta nousisi arviolta 10-20% vuoden loppuun mennessä. Hankintatoimelta saadun tiedon mukaan elintarvikkeiden hintoihin oli tulossa tuntuvat korotukset jo 1.10.2022 alkaen ja hyväksytyt hinnanmuutokset olivat kotimaisen lihan osalta:

- naudanliha keskimäärin: 23 %
- sianliha keskimäärin: 29 %
- siipikarjanliha keskimäärin: 33 %

Tämän lisäksi ruokahuoltopalveluilla oli hankintatoimen sopimuskausi umpeutumassa ja uusi sopimus astumassa voimaan 1.1.2023, jolloin hintoihin oli vielä odotettavissa uusia korotuksia. Toteutuneet korotukset vuoden 2022 hintoihin verrattuna ovat 5,9 %-33,1 %, keskimäärin 17,5 %.

Lisäksi ruokahuollon elintarvikekustannukset ovat nousseet kauttaaltaan myös muissa kuin lihatuotteissa. Vähiten ovat nousseet hedelmien, vihannesten ja muiden elintarvikkeiden hinnat, alle 10 %. Maito- ja viljatuotteiden hintojen vuosinousu oli syyskuussa 16–19 %. Eniten ovat nousseet lihatuotteiden ja rasvojen hinnat, 22 %. Yksittäisistä elintarvikkeista eniten ovat nousseet jauhojen, kananmunien, voin, lihan, juustojen, kalan ja kahvin hinnat. Helmikuussa 2023 hintojen nousu kiihtyi uuteen ennätykseen, selvästi yli 16 prosenttiin.

Kuntalaisaloitteen tekijä haluaa karjalanpaistin palautettavaksi ruokalistalle. Ruokalaji poistettiin vuoden 2023 alusta raaka-ainehinnaltaan liian kalliina. Aloitteen tekijä mielestä karjalanpaisti on vatsaa täyttävää ruokaa.

Vertailtaessa energiaa 100 g kohden karjalanpaistissa on 113,69 kcal ja nyhtöpossuvuoassa on 116,42 kcal. Karjalanpaisti poistettiin ruokalistalta kalliimman kustannuksen takia ja korvattiin se nyhtöpossulla, joka on edullisempi vaihtoehto. Energiavertailussa nyhtöpossu on energiarikkaampi kuin karjalanpaisti. Lisäksi nyhtöpossun rakenne sopii paremmin myös pienemmille ruokailijoille kuin karjalanpaistin kuutiot. Nyhtöpossuvuoka on myös Atrian suurkeittiöohje ja jonka koevalmistimme vuonna 2020 heidän kouluttajansa kanssa ja jonka nyt nostimme ruokalistalle.

Monet kunnat joutuvat tarkistamaan ruokahuollon kustannusrakennetta, mistä johtuen hintojen nousu voi muuttaa jopa koulujen ruokalistoja. Aterioiden nykyisessä budjetissa yritetään pysyä esimerkiksi vaihtamalla tuotteita edullisempaan vaihtoehtoon. Muita muutoksia ei ole tehty ruokalistaan vaan toivomme tämän yhden raaka-ainehinnaltaan kalliin

ruokalajin poistamisen auttavan, ettei muita muutoksia tarvitsekaan tehdä. Muutoksella ei heikennetä päivittäiseen energian saantia tai terveysvaikutuksia.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää antaa esittelyosan mukaisen vastauksen kuntalaisaloitteeseen.
Päätös	Hyvinvointilautakunta päätti antaa esittelyosan mukaisen vastauksen kuntalaisaloitteeseen.
Lisätietoja	Ruokahuoltopäällikkö Mervi Liiten, p. 040 1044 015, sähköposti mervi.liiten@lieksa.fi